

แฉต้นตอการศึกษาไทยล้าหลัง สร้างพลเมืองเฉื่อยชา เด็กอ่านหนังสือไม่ออก

● นำเสนอเมื่อ 19 ต.ค. 2561

อีกแล้วกับความล้มเหลวการศึกษาไทย เมื่อรายงานดัชนีทุนมนุษย์ของธนาคารโลกตีพิมพ์วันที่ 11 ต.ค. ออกมาระบุคุณภาพการศึกษาไทยยังไม่ได้มาตรฐาน

มีการประเมินว่า เด็กไทยเฉลี่ยเข้าเรียนในระบบการศึกษา เป็นเวลารวม 12.4 ปี จนถึงอายุ 18 ปี แต่เมื่อพิจารณาถึงคุณภาพการเรียนรู้อันแล้ว เทียบกับเด็กที่ได้รับการศึกษาเพียง 8.6 ปีเท่านั้น โดย 3.8 ปี ที่หายไปก็เพราะคุณภาพการศึกษาไทย ยังไม่ได้มาตรฐาน

ส่วนข้อเท็จจริงจะเป็นอย่างไร? จริงหรือไม่? เกี่ยวกับประเด็นร้อนในเรื่องนี้ ด้าน **ศ.ดร.สมพงษ์ จิตระดับ** อาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีประสบการณ์ในการสอนและทำวิจัยด้านการศึกษามานาน กว่า 30 ปี ยอมรับกับทีมข่าวเจาะประเด็นไทยรัฐออนไลน์ ว่า เป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น จึงไม่แปลกใจที่เด็กไทยอ่านไม่ออก เขียนไม่คล่อง เนื่องจากปัญหาการศึกษาของไทยติดหล่ม ล้าหลังมานาน ซึ่งข้อมูลธนาคารโลก แสดงให้เห็นว่าไทยมีความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยเด็กในท้องถิ่นห่างไกล มีความล้าหลังด้านการศึกษา 3-4 ปี หากเทียบกับเด็กในเมือง

“เด็กในพื้นที่ห่างไกล ล้าหลังทั้ง 3 ช่วงการศึกษา ยกตัวอย่างเรียนชั้นม.3 มีความรู้เท่ากับเรียนชั้น ม.1 หรือเรียนชั้น ม.6 เทียบกับชั้นม.3 จากปัญหาคุณภาพของสื่อการสอน ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ได้อย่างเต็มที่ ถือเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงในประเทศไทย กลายเป็นตัวกีดกันการศึกษาไทย”

นอกจากนี้ ปัญหาการศึกษาของไทยยังเกิดจาก 4 ปัจจัยหลัก 1.

นโยบายการศึกษาไม่มีความต่อเนื่อง มีการเปลี่ยนทุกๆ 6 เดือน เนื่องจากรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ ยึดความสนใจของตัวเองและของพรรคการเมืองเป็นหลัก 2.

ระบบการศึกษาของไทยเต็มไปด้วยกฎระเบียบมากเกินไป ทำให้บุคลากรในกระทรวงศึกษา รวมถึงครู เกิดการยึดติดในกรอบ ไม่กล้าคิดแตกต่าง เนื่องจากต้องยึดในระเบียบกฎเกณฑ์ จนในที่สุดครู มีการปล่อยปละละเลยการเรียนการสอน

“ระเบียบกฎเกณฑ์จุกจิกมากเกินไป ทำให้คนในกระทรวงคิดแต่เรื่องที่จะแข่งขัน ใต้เต้าเรื่องนี้ เป็นข้อมูลใหม่ทำไม เมื่อมีนักวิชาการมาวิจารณ์การศึกษาไทย แล้วทางกระทรวงศึกษากลับไม่สนใจ ไม่แคร์ และยังทำงานอยู่ในกรอบระเบียบกฎเกณฑ์ แม้มี่งานวิจัยกว่าหมื่นชิ้นออกมาวิจารณ์ก็ไม่ระคายเคือง เพราะเขาไม่ต้องเดือดร้อน เมื่อถึงสิ้นปีเงินค่าจัดการศึกษาก็เพิ่มขึ้น ตรงกันข้ามกับคุณภาพการศึกษาที่ด้อยลง เดินหน้าลงคลองสอนแบบเดิมๆ”

ส่วนข้อ 3. การศึกษาของไทยไม่มีระบบการเรียนรู้ เน้นดิจิทัล เน้นการค้นหาเรียนรู้ด้วยตัวเอง เพื่อให้เกิดการคิดแตกต่าง สร้างสรรค์ แต่ไปเน้นเรื่องเนื้อหาสาระ การท่องจำ เมื่อเด็กเรียนจบสอบผ่านก็จะทิ้งสิ่งที่ท่องจำไป ทำให้เป็นคนยึดติดแต่กรอบ กลายเป็นพลูเมืองเฉื่อยชา ซึ่งนับวันเด็กไทยจะถูกทำลาย จากหลักสูตรที่ออกแบบล้าหลัง ให้ครูสอนแบบบรรยาย เน้นให้เด็กเรียนมาก ๆ และข้อ 4. ไทยไม่มีปรัชญาการศึกษา มีแต่การแข่งขัน ซึ่งจะเห็นการตีวิชาต่างๆ เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากเพื่อการแข่งขัน มีการประกันเรื่องคุณภาพการศึกษา จนเป็นสาเหตุทำให้ครูออกจากห้องเรียนมากถึง 66 วัน จึงถือเป็นความล้าหลังอย่างมาก

“ถามใครจะขับเคลื่อนทำให้กระทรวงศึกษา ออกมายอมรับและเปลี่ยนแปลง เพราะนักการเมืองเขามากก็ทำงานแบบวูบวาบ รวมถึงคนในกระทรวง เมื่อคนออกมาวิจารณ์ ก็จะวูบวาบสักพักแล้วจะเงียบไป ที่ผ่านมามาตั้งแต่ปี 2540 การศึกษาของไทยยังไม่มีการเปลี่ยนหลักสูตรที่ใช้มานาน 20 กว่าปี ถือเป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นกับอนาคตของการศึกษาไทยที่ถอยหลัง หากยังไม่มีการจัดการ คงไม่ถึงไทยแลนด์ 4.0 เพราะตอนนี้แค่ 2.0 จนประเทศอื่นในอาเซียนไปไกลหมดแล้ว เวียดนามวิ่งแซงหน้า มีเหนือกว่าก็กัมพูชา กับลาว เท่านั้น”

พร้อมบอกอีกว่าการปฏิรูปการศึกษา ต้องตั้งคนมีความรู้มาปฏิรูป ดำเนินการจากข้างล่างมาสู่ข้างบน เน้นการมีส่วนร่วม ซึ่งการปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบัน มีแผนนโยบายหลายอย่างที่ยอมรับได้โดยเฉพาะการลดความเหลื่อมล้ำ มีการตั้งกองทุนเกี่ยวกับการศึกษา และการปราบปรามทุจริตคอร์รัปชัน แต่ที่ผ่านมากลับเงียบ ไม่ดึงคนมามีส่วนร่วมรับฟัง และหากดำเนินนโยบายจริงๆ โดยส่วนตัวมองว่าไม่ต้องรอให้ถึง 20 ปีตามยุทธศาสตร์ชาติ คิดว่า 10 ปี จะสามารถเปลี่ยนแปลงได้แน่นอน นอกจากนี้ ต้องปลดล็อกกระทรวงศึกษาธิการ ให้โรงเรียนต่างๆ ในพื้นที่เป็นอิสระ.

ขอบคุณที่มาเนื้อหาข่าวจาก [ไทยรัฐ วันที่ 18 ตุลาคม 2561](#)